

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-06-12
Besvaras senast
2026-06-26

Till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2025/26:896 Brist på östrogen för kvinnor i klimakteriet

Kvinnor runt om i Sverige lider av bristen på östrogenläkemedel som de behöver för att kunna hantera svåra klimakteriebesvär. Det handlar bland annat om plåster, gel och sprej, alltså behandlingar som tas upp genom huden och som för många patienter är medicinskt viktiga alternativ.

Klimakteriet är inte en sjukdom, men för många kvinnor innebär det mycket stora hälsobesvär. Det kan handla om sömnproblem, ledvärk, "hjärndimma", utmattning, värmevallningar, nedstämdhet och en kraftigt försämrad livskvalitet. För den som redan har fått en fungerande behandling kan en läkemedelsbrist innebära att symtomen kommer tillbaka med full kraft. Det påverkar kvinnors vardag, familjeliv, arbetsförmåga och möjlighet att vara delaktiga i samhället. Kvinnor i Sverige jagar just nu läkemedel i desperation, tvingas byta behandling utan trygg uppföljning och mixtrar på egen hand med doser. Det är en orimlig situation.

Socialstyrelsen har nyligen tagit fram nationella riktlinjer för vård vid klimakteriebesvär. Där framgår att vården behöver bli mer jämlik, att kunskapen behöver stärkas och att hormonell behandling för många är en effektiv vårdinsats. Samtidigt hjälper riktlinjer inte den patient som inte kan hämta ut sitt förskrivna läkemedel på apoteket.

Regeringen har gett Läkemedelsverket och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket i uppdrag att analysera hur tillgången till dessa läkemedel kan stärkas. Det är viktigt, men uppdraget ska slutredovisas först i oktober 2026, och eventuella långsiktiga åtgärder kommer att dröja. Under tiden pågår bristen här och nu. Regeringen behöver därför kunna redovisa vad som görs omedelbart, inte bara vad som ska åtgärdas på längre sikt.

Mot denna bakgrund vill jag fråga socialminister Jakob Forssmed:

Vilka konkreta åtgärder avser ministern och regeringen att vidta i nuläget för att kvinnor som i dag drabbas av bristen på östrogenläkemedel ska få tillgång till fungerande behandling?

.....

Louise Thunström (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch